

Kurumlarda Ödenmeyen S.S.K Primlerinin Vergisel Boyutu Ve Muhasebe Kayıtları

Ülkemizde gerek ekonomik krizin devam etmesi, gerekse işverenlerin üzerinde işçi çalıştırmanın getirdiği ekonomik yükler ve primlerin yüksek tutulması nedeniyle, maalesef bazı dönemlerde SSK primleri (işçi +işveren payları) kuruma zamanında ödenmemektedir.

Bilindiği üzere; 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80. Maddesi uyarınca Sosyal Sigortalar Kurumuna fiilen ödenmeyen prim tutarları Gelir ve Kurumlar Vergisi uygulamasında gider yazılamaz.

Kurum kazançlarının tespitinde tahakkuk esası geçerlidir. Tahakkuku yapılmış olan giderlerin muhasebede gider kaydının yapılabilmesi için ödenmiş olması şartı yoktur. SSK primlerinde ise bu durum farklıdır.

İşveren 1 ay içinde çalıştırdığı sigortalılara ait hesaplanan SSK işçi ve kendisine ait işveren payını birleştirerek en geç ertesi ayın sonuna kadar SSK kurumuna ödemekle yükümlüdür. Bu nedenle ödeme yapmadığı SSK primlerini (işçi + işveren payları) kurumlar vergisi matrahından düşemez. 506 sayılı SSK kanununda değişiklik yapılarak bu madde hükme bağlanmıştır.

Sadece Aralık dönemi primleri, bir sonraki yılın Ocak ayı sonunda ödendiği takdirde bir gecikme sözkonusu değildir. Bu primler Aralık ayının gideri olarak dikkate alınacaktır.

Ödenmeyen SSK primleri ticari açıdan ilgili dönemde gider yazıldığı için, kurumlar vergisi beyannamesinde kanunen kabul edilmeyen giderler satırında gösterilip, ticari kara eklenmesi gerekir. Zamanında ödenmeyen SSK primleri, o yıla ait envanter ve beyanname hazırlama döneminde ödenirse kapanan yıla ait gider yazılabilir. Ancak aradan aylar veya yıllar geçmesine rağmen ödenmeyen SSK primlerinin ödenmesi ve matrahtan indirilmesi giderek karmaşık bir hal alabilmektedir. Bu durumda herhangi bir karışıklığa yol açmamak için, ödenmeyen prim tutarlarının ayrıca NAZIM HESAPLAR'da takip edilmesi uygun olacaktır.

Örnek Kayıt: Bir hizmet erbabının ücret gideri aşağıdaki gibi muhasebeleştirilir. Ücret gideri maliyet unsuru ise 720 (7/B seçeneğinde 791) no.lu hesaba borç yazılır.

770-GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

335-PERSONELE BORÇLAR/VEYA

381-GİDER TAHAKKUKLARI

360-ÖDENECEKVERGİ VE FONLAR

360.01-Gelir Vergisi

360.02-Damga Vergisi

361-ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ

361.01-SSK İşveren Payı

361.02- SSK İşçi Payı

A. Kurumlar Vergisi Mükelleflerinde Ödenmeyen Primlerin Muhasebeleştirilmesi

1. Zamanında Ödenmeyen Sigorta Primlerinin Muhasebeleştirilmesi

Tahakkuk ettirilen ücret gideri, yukarıdaki şekilde gider yazıldıktan sonra dönem sonunda halen ödenmemişse aşağıdaki kaydın yapılması ve ödenmeyen bu giderin nazım hesaplarda, kanunen kabul edilmeyen gider açıklaması ile muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Vergi matrahının tespiti yönünden ödenmeyen sigorta priminin işçi veya işveren payı olup olmasının bir önemi yoktur. 361 veya 368 no.lu hesap bakiyesi topluca dikkate alınmalıdır.

31/12/....

361-ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ
368-VADESİGEÇMİŞERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ
VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

950-KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER

950.01-Ödenmeyen SSK Primi

951-KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDER KARŞILIĞI

Ödenmeyen sigorta primleri, tahakkuk tarihinde gider kaydedildiği için kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihte kazanca ilave yapılıncaya 950 ve 951 no.lu nazım hesaplar karşılıklı olarak kapatılır.

2. Daha Sonra Ödenen Sigorta Priminin Muhasebeleştirilmesi

368-VADESİ GEÇMİŞ ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE
DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER
102-BANKALAR

960-KV. MATRAHINDAN İNDİRİLECEKGELİRLER

960.10-Geçmiş Yıla Ait SSK Primleri

961-KV MATRAHINDAN İNDİRİLECEK GELİRLER KARŞILIĞI

Ödenmeyen sigorta primlerini, ödemenin yapıldığı yılda mali karın tespitinde "indirim" olarak dikkate alabilmek için, ilgili olduğu dönemde ticari kazancın tespitinde indirilmiş ve mali kara ilave edilmiş olmalıdır. Ticari kazançta dönemsellik ilkesi ve tahakkuk esası geçerli olduğu için, ödenmeyen sigorta primleri kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınacaktır. Bu durum Tekdüzen Muhasebe Sisteminin de bir gereğidir. Bu bakımdan mali kara ilişkin düzenlemeler beyanname üzerinde yapılmalıdır. Gider kaydedilen tutarın fiilen ödeme yapılmadığı için giderlerden çıkartılıp başka bir hesaba alınması (Gelecek Yıl Giderleri, Ortaklardan Alacaklar veya Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar Hesabı gibi...) mümkünse de, bu tür kayıtlar işletmecilik prensiplerine, Tekdüzen Muhasebe Sistemine ve Uluslararası muhasebe standartlarına uygun değildir.

Geçici vergi dönemlerinde ödenmeyen SSK primlerinin geçici vergi matrahının tespitinde kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınması sakıncalıdır. Son geçici vergi dönemi hariç SSK primlerinin yıl sonu gelmeden ödeneceği varsayılırsa o dönemde geçici vergi döneminde kanunen kabul edilmeyen gider yazılmasıyla gereksiz bir geçici vergi ödemesi yapılmış olacaktır.

Tecil Edilmiş SSK Primleri

Tecil edilmiş SSK Primleri, kurumun kendi rızası ile SSK borçluları için yeni vade tayin etmesidir. Daha önceki vadeler geçersiz olduğundan zamanında ödememe gibi bir olay söz konusu olmayacağından kanunen kabul edilmeyen gider olarak yazılması gerekmemektedir. Ancak tecil edilen primlerin yeni vadesi geldiği halde bu yeni vadelere göre primler hala ödenmemişse o zaman bu primler ticari kazancın tespitinde gider olarak kabul edilmeyecektir. Tecil, vadesi gelmeyen borçlar için istenebildiği gibi vadesi geçmiş borçlar içinde istenebilir. Tecile girmesi için borçların vade tarihi ile borçların tecili aynı vergilendirme döneminde olmalıdır. Tecilin vade tarihi ile tecilin kabulü farklı vergilendirme dönemindeyse tecil edilen tutarların vadesinde ödenmediği kabul edilerek kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınması gerekmektedir. Tecil tarihinin rastladığı dönemde beyannamede diğer indirim olarak dikkate alınması gerekir. Primler, tecil ile belirlenen yeni vadelerinde de ödenmediği takdirde ödemenin yapılmadığı tarihteki beyannamede kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınmalıdır.